

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
pri príležitosti udeľovania štátnych vyznamenaní**

Bratislava, 10. 1. 2026

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky,
vážený pán predseda Ústavného súdu Slovenskej republiky,
vážená pani prezidentka, páni prezidenti,
poslanci NR SR,
excelencie,
ctení ocenení,
dámy a páni,

Dovoľte mi, aby som vás na úvod privítal na dnešnom udeľovaní štátnych vyznamenaní, ktoré majú silný hodnotový a symbolický význam.

Toto podujatie považujem za významné z dôvodu, že si ním každoročne pripomíname vznik Slovenskej republiky. Pred 33 rokmi sa začalo budovanie našej štátnosti, ktorú spoločne formujeme a spoločne rozvíjame.

Zároveň každoročne na tomto mieste predstavujeme silné príbehy ľudí a ich nespochybniteľný prínos pre našu vlasť. Ich ocenením ukazujeme duchovnú silu slovenského národa, jeho mravný a odborný potenciál, o ktorý sa naša štátnosť môže vždy opierať.

A musím povedať, že toto spojenie nie je náhodné. Osobnosti, ktoré každoročne preberajú najvyššie štátne vyznamenania, sa zásadnou mierou podpísali na rozvoji našej vlasti ako aj na jej úspešnom napredovaní. Prispeli k jej kultúrnemu a spoločenskému rozvoju, k rozširovaniu vedeckého poznania či k jej ekonomickým, podnikateľským, ale aj športovým úspechom.

Za to im patrí naša vďaka, úcta a rešpekt, pretože predstavujú to najlepšie, čo naša spoločnosť má!

Chcem zdôrazniť, že hoci je Slovensko štát nevel'ký rozlohou a počtom obyvateľ'ov, oplýva bohatstvom, na ktoré môžeme byť hrdí. Nemáme strategické komodity, akými sú ropa, diamanty, plyn či vzácne kovy, ale náš obrovský potenciál spočíva v niečom inom.

Sú to ľudia, ktorí sa narodili na tomto nádhernom kúsku zeme a každý deň vytvárajú hodnoty pre našu spoločnosť, pre náš národ a pre našu vlasť.

Bohatstvo našej krajiny spočíva v ich talente, pracovitosti a tvorivosti. Sú to ľudia , ktorí tvoria skutočné hodnoty – hodnoty pretrvávajúce roky či stáročia. Častokrát bez potlesku a pozornosti médií či sociálnych sietí. Úspech ich práce sa neodvíja od počtu lajkov či počtu sledovaní na sociálnych sieťach.

Vytvárajú hodnoty, ktoré prekračujú hranice našej krajiny, presahujú svojim významom volebné obdobia či rôzne módné vlny. Sú to hodnoty, ktoré ostávajú cenné i pre ďalšie generácie a formujú naše sebavedomie a sebaúctu.

Preto vyzývam z tohto miesta a pri tejto slávnostnej chvíli: Bud'me si tohto všetci vedomí. Bud'me na to hrdí! Budujme na tom naše sebavedomie aj zdravé vlastenectvo!

Žijeme časy, kedy častokrát politický priestor, v mene dosiahnutia krátkodobých výsledkov, navodzuje pocity slovenskej malosti alebo bezvýznamnosti.

Chcem apelovať na všetkých: nepodliehajme tomu, nestaňme sa smutnými apoštolmi beznádeje, ale vždy si spomeňme na významné osobnosti súčasného Slovenska alebo jeho dejín.

Na osobnosti, ktoré sa zapísali do našej histórie svojou prácou, vytrvalosťou, objavmi či umeleckými dielami. Dokázali vyniknúť často i v nepriaznivých podmienkach, napriek nepriazni osudu či v dobe útlaku.

Dodnes predsa oceňujeme poznatky slovenského polyhistora Mateja Bela, vážime si invenciu Štefana Baniča, dôvtip matematika a fyzika Jozefa Maximiliána Petzvala, všestranný talent kňaza a vedca Jozefa Murgaša – i mnohých ďalších priekopníkov na poli vzdelávania a vedy.

Dodnes čítame verše Pavla Országha Hviezdoslava či prózy Martina Kukučína, obdivujeme výtvarné diela Mikuláša Galandu či Ľudovíta Fullu.

A dojímajú nás operné árie v podaní slovenských umelkýň a umelcov, hudobné diela našich skladateľov, ktoré sa hrajú na svetových kultúrnych scénach.

Sú to osobnosti, ktoré nosíme vo svojej historickej pamäti a vo svojich srdciach – zatiaľ čo mená dobových verejných činiteľov, politických elít alebo aj ich neprajníkov dávno zavial prach zabudnutia.

Sú to osobnosti, vďaka ktorým sa formovala naša národná identita – v duchu slov Ľudovíta Štúra: „Kto žije duchom, v tom národ žije“. V týchto slovách je skrytý silný filozofický a vlastenecký odkaz.

Národ, to nie je len skupina ľudí žijúca na určitom území, ale spája ho duchovná jednota. Národ môže rásť len vtedy, ak sú jeho príslušníci duchovne aktívni, vzdelávajú sa a tvoria vlastnú prítomnosť aj vlastnú budúcnosť.

Buďme preto hrdí na osobnosti, ktoré majú dnes svojich dôstojných nasledovníkov a ktorí tu dnes sedia medzi nami!

Mnohí súčasní slovenskí vedci prispievajú k vývoju nových liekov, spoznávaníu hlbín vesmíru, či objavovaniu tajomného sveta elementárnych častíc. Mnohí reprezentujú Slovensko v rámci svojho pôsobenia v zahraničí. Iní našli svoje miesto tu doma – a do sveta cestujú výsledky ich práce, ich skvelých a ambiciózných projektov.

Som hrdý, ak ich stretávam na špičkových pracoviskách ako napríklad v Európskej organizácii pre jadrový výskum alebo v CERNe. Som hrdý na odborné výsledky a projekty, ktoré realizuje Slovenská akadémia vied.

Vďaka rozvoju informačných technológií a dostupnosti vzdelania dnes prakticky každý získava prístup k poznaniu, a informáciám. Má možnosť komunikovať s kolegami a partnermi v ktorejkoľvek krajine. Rúcajú sa politické aj jazykové bariéry.

Svet sa otvára a spolu s ním sa pred každým členom spoločnosti otvárajú nové šance a nové príležitosti.

Existujú startupy, podnikateľské inkubátory, ktoré už na vysokoškolskej pôde poskytujú mladým talentom priestor, aby si v praxi vyskúšali svoje nápady, aby už od mladého veku budovali svoju profesionálnu dráhu.

Na pôde Prezidentského paláca som mal možnosť privítať 40 úspešných slovenských študentov z rôznych medzinárodných olympiád, ktorí ukázali v medzinárodnej konkurencii silný vedecký a odborný potenciál. To je naša budúcnosť a to je aj naša nádej!

Nikdy doteraz nebolo také jednoduché realizovať svoje predstavy a plány, hľadať uplatnenie pre svoje nadanie, postaviť sa na vlastné nohy a plniť si svoje sny.

A nikdy to nebolo také žiadané ako je to žiadané dnes. Pretože znalostná ekonomika či uplatňovanie inovácií sú v 21. storočí cestou k úspechu.

Je to šanca, ktorú musíme využiť! Uvedomme si to, páni a dámy! Čo všetko spoločne dokážeme, aký potenciál máme, ak sa venujeme podstatným veciam pre budúcnosť tejto krajiny a ľudí, ktorí tu žijú!

Preto neklesajme na duchu a nedajme sa znechutiť! Neuvažujme o tom, ako opustiť svoju vlasť, ktorá intelektuálny potenciál bytostne potrebuje. Nedajme si nahovoriť, že naše snaženie nemá zmysel a že našu spoločnosť nečaká žiadna perspektíva.

Práve naopak. Možno podobné negatívne emócie rezonujú na sociálnych sieťach, alebo niekedy aj v politike – pretože v oboch prípadoch si takéto kategorické vyhlásenia ľahko nachádzajú svojich fanúšikov. Som však presvedčený, že sa nezhodujú s realitou.

Tou realitou ste totiž vy, vážení ocenení! Ste to vy a všetci ľudia, ktorí každý deň obetavo robia svoju prácu, neraz aj nad rámec povinností či bez nároku na svoju odmenu.

Ľudia, ktorých mám možnosť stretávať v regiónoch alebo aj priamo v Prezidentskom paláci.

Ľudia úspešní, obetaví, pripravení pomáhať, venovať svoje úsilie, čas a energiu spoločnému dobru. Či už sú to naši olympionici, paralympionici, nadaní študenti, dobrovoľníci, skauti, lekári alebo napríklad vojaci a záchranári, nasadzujúci svoje životy v krízových situáciách.

Ľudia rôznych profesií, ktorých však spája jedno – sú darom tejto krajiny a patrí im naše uznanie i naša vďaka.

Ich profesionálny život a výsledky nás spájajú - napriek politike, ktorá uviazla v labyrinte konfrontácie - a dávajú nášmu národu osobitý a existenčný zmysel. Preto o budúcnosť Slovenska nemám najmenšie obavy.

Jeho reálny obraz tvorený jeho obyvateľmi je nádejný a povzbudivý. Je to mozaika, ktorej súčasťou sme my všetci, každý z nás. Naše schopnosti, vedomosti aj naše ciele.

Za kľúčové však považujem, aby tento nevyčerpatelný potenciál jednotlivcov, ľudí tejto krajiny, spájala spoločná vízia, spoločná snaha a predstava, ktorú chceme naplniť.

Slovensko dovŕšilo vek dospelosti – 33 rokov svojej existencie. Vybudovalo svoje inštitúcie, má stabilný politický systém, funguje hospodárstvo, zakotvilo v spoločnom európskom priestore i ďalších medzinárodných inštitúciách. Dozrel však čas a ako národ stojíme pred novou existenčnou metou. Podme spoločne definovať svoju budúcnosť a svoj rozvoj! Dajme našej štátnosti nový zmysel!

Definujme spolu víziu, ktorá – tak ako diela našich velikánov – prekračuje horizont volebných období, vymyká sa každodennosti a je oslobodená od malicherných mocenských sporov!

Víziu, na ktorej sa dokážeme všetci zhodnúť aj popri odlišných hodnotových postojoch.

Dozrel čas, aby odborná, ale aj laická verejnosť pomyselne uzavrela celospoločenskú zmluvu o rozvoji Slovenska.

Aby prinútila všetkých vo verejnom živote vymeniť prvoplánovú emocionálnu konfrontáciu za tvorivý dialóg, postavený na úcte k faktom a vedeckému poznaniu. Zároveň v tom vidím šancu vytvoriť spoločenskú klímu, ktorá bude priaznivá pre napĺňanie takejto vízie. Ktorá praje rozvoju talentov, schopností a vzdelávania. Aby boli naši ľudia úspešní nie napriek okolnostiam, ale práve vďaka nim! Aby im nestáli v ceste zbytočné prekážky, ani pocit, že spoločnosť ich prácu nedomieňuje – ale práve naopak, aby spoločné ciele dávali ich snaženiu vyšší zmysel. A zaväzuje nás to, aby sme všemožne podporovali diplomatické a politické úsilie smerujúce k nastoleniu mieru v rozbúrenom svete.

Pretože iba mierové a bezpečné prostredie praje rozvoju každej jednej spoločnosti. Bez mieru totiž neexistuje medzi národmi spolupráca, výmena poznatkov a skúseností, ktoré posúvajú ľudstvo vpred.

Vážení ocenení,

gratulujem Vám k získaným vyznamenaniam a ďakujem Vám za všetko prospešné, čo ste pre Slovenskú republiku urobili. Ďakujem za váš kultúrny prínos. Ďakujem za budovanie historickej pamäte. Ďakujem za nové objavy a športové výsledky, ktoré našu vlasť posúvali a posúvajú vpred. Zároveň Vám želim veľa zdravia a veľa úspechov vo Vašich ďalších aktivitách. Nech sa darí Vám a nech sa darí celej Slovenskej republike.

Krásny slávnostný večer prajem.